

Het laatste veldjaar Vogelatlas; **Dodaars en Wulp** voor het voetlicht

Vanaf 1 april zijn heel wat atlastellers weer voor dag en dauw op pad gegaan om hun atlasblok op broedvogels te tellen. Tot op heden zijn er rond de 850 broedvogelblokken (van de 1684 atlasblokken) volledig afgerond en ingestuurd. Dat betekent dat er dit laatste voorjaar nog heel wat geteld moet worden.

Achter de schermen zijn we druk bezig geweest met nieuwe faciliteiten, waaronder het maken van voorlopige broedvogelkaarten. Na drie winterseizoenen en de eerste twee broedseizoenen maken we de tussenbalans op van twee soorten, Dodaars en Wulp.

Foto: Marc Guyt (Agami)

Voorlopige broedvogelkaarten op maat

Na de regionale wintervogelkaarten zijn nu ook voorlopige broedvogelkaarten beschikbaar op het niveau van provincie, Sovon-district of vogelwerkgroep. De kaarten zijn op vogelatlas.nl te vinden onder Resultaten / Voorlopige broedvogelresultaten per regio. De kaarten worden regelmatig geactualiseerd. De verspreidingskaarten geven een eerste indruk welke soorten, in welke aantallen, waar zijn geteld tijdens het lopende atlasproject. Ook is goed te zien van welke soorten nog waarnemingen verwacht mogen worden of broedcodes opgeschreefd kunnen worden. Een mooie aanleiding om de Atlas in het laatste broedseizoen een extra BOEST te geven. Weet je (nog) niet wat dit is? Kijk dan op de site of in Sovon-nieuws 2014-4.

Dodaars en Wulp nader bekeken

Beide soorten zijn in ons land zowel broed- als wintervogel.

Nu we dik over de helft van het veldwerk zijn, tonen de verspreidingskaarten een steeds realistischer beeld. Uiteraard houden we een slag om de

arm, omdat de gegevens nog niet definitief zijn vastgesteld.

De Dodaars is onze kleinste futensoort. De Nederlandse broedpopulatie werd ten tijde van de vorige broedvogelatlas (1998-2000) geschat op 1800-2500 paren. De actuele broedvogelkaart op basis van de eerste twee atlasjaren is redelijk gevuld, met name in de oostelijke helft van ons land. Zwaartepunten liggen o.a. in Zuidwest-Drenthe, de Achterhoek en Oost-Brabant. De aantallen (donker groene vlakjes) in het westelijke deel van Flevoland uit de vorige broedvogelatlas lijken niet meer terug te keren in de huidige atlas. Ook het midden van Friesland is grotendeels verlaten. Ten zuiden van Den Haag is de huidige verspreidingskaart akelig leeg. Zijn daar echt geen broedende Dodaarsen meer?

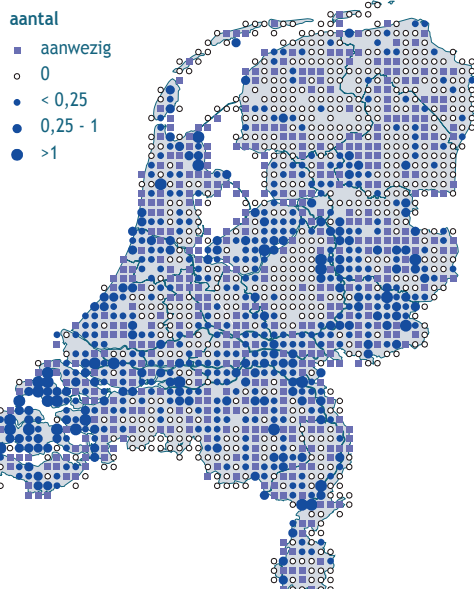
In het wintermaanden verschuift het zwaartepunt van deze soort in zuidwestelijke richting. Vooral in Zeeland worden hoge aantallen aangetroffen. Als ook daar de winter zijn intrede doet, sterven veel

Figuur 1.

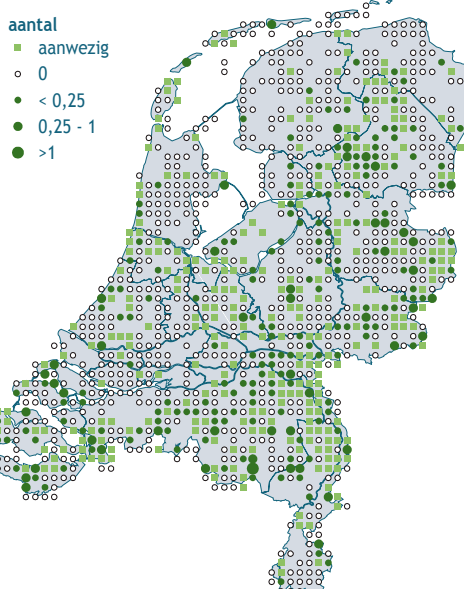
Toelichting op legenda lopend atlasproject:

Aantalsklasse: gemiddeld aantal per km-hokbezoek
Aanwezig: waargenomen tijdens aanvullend atlasbezoek of uit aanvullende bron

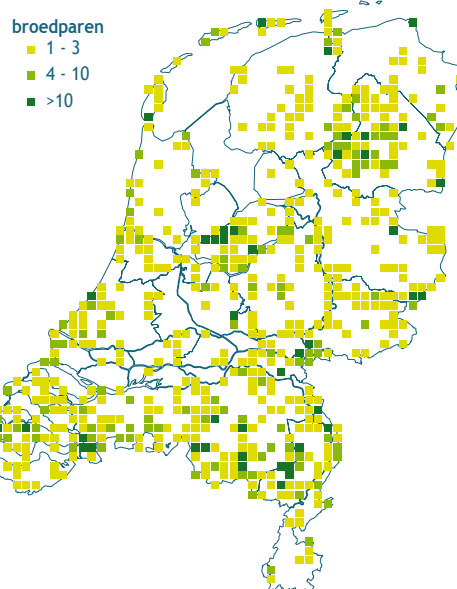
Dodaars Wintervogels - Atlas 2012 t/m 2015

Dodaars Broedvogels - Atlas 2013 t/m 2014

Dodaars Broedvogels - Atlas 1998 -2000

Dodaarzen en keldert de Nederlandse broedpopulatie. Slechts betrekkelijk kleine aantallen lijken uit te wijken naar Noord-Frankrijk.

De Wulp is een vrij schaarse broedvogel met tijdens de vorige atlas een geschat aantal van 6400-7400 paren. Voorheen was het een echte heidevogel, maar tegenwoordig is het vooral een weidevogel. De kaart laat - door de ooghaars heen bekeken - een terugval zien, die wordt bevestigd door de landelijk afnemende trend van de laatste jaren. De kerngebieden zijn nog steeds wel bezet, maar vergeleken met de vorige atlas zijn nu meer blokken verlaten, getuige de witte vlekken op de huidige kaart. Het Noord-Hollands duinreservaat is grotendeels verlaten en ook de aantallen op de Waddeneilanden zijn veel lager.

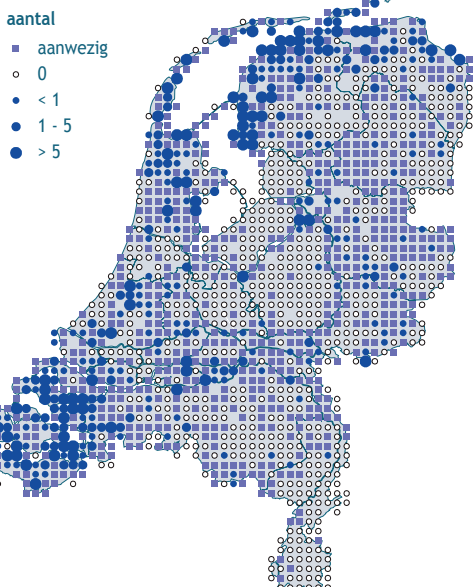
De winterspreiding is compleet anders. Voor een klein deel overwinteren de Nederlandse broedvogels in eigen land aan de kust, het grootste deel overwintert echter langs de westkust van Frankrijk en de kusten van Zuid-Engeland. Onze overwinteraars worden aangevuld met talrijke vogels afkomstig uit Finland en Noordwest-Rusland.

> VogelAtlas.nl

● **Atlsteam,**
Jouke Altenburg en Harvey van Diek

Figuur 2.
Toelichting op legenda lopend atlasproject:
Aantalsklasse: gemiddeld aantal per km-hokbezoek
Aanwezig: waargenomen tijdens aanvullend atlasbezoek of uit aanvullende bron

Wulp Wintervogels - Atlas 2012 t/m 2015

Sponsors van de Vogelatlas beleven de Biesbosch

Foto: Helga van der Veken

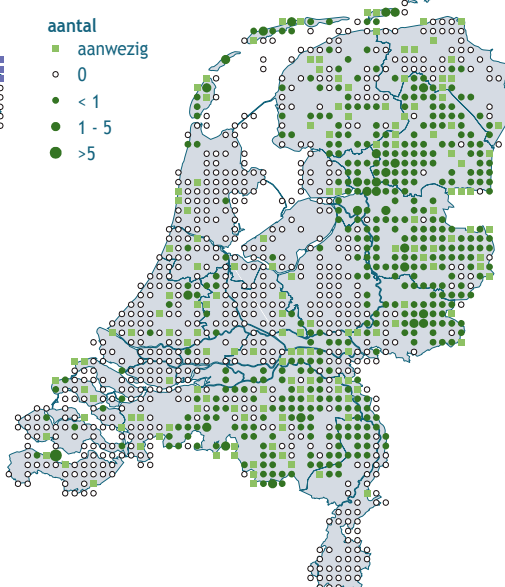
Op zaterdagochtend 16 mei verzamelden zich 34 genodigden in “de Visserhang” te Hank: uitvalsbasis voor een fluisterboottocht. De genodigden waren vogels van verschillende pluimage. Hun gemene deler was dat allen een financiële bijdrage leverden aan het lopende Atlasproject van de Nederlandse broed- en winter-vogels: soortsporen, donateurs van de atlasfondswerving van Vogelbescherming Nederland en donateurs van het Rob Goldbachfonds. Ondanks het kille weer leverde de tocht en de wandeling op de Noorderplaat nog genoeg vogels en stof tot praten op. Topsoort van de dag was de Zeearend bij z'n nest. De tocht eindigde met een IJsvogel die op enkele meters van de boot succesvol naar een visje dook.

Ook u kunt nog altijd soortsponsor of donateur worden en zo de totstandkoming van de vogelatlas naderbij brengen!

Ga naar sovon.nl/steundeatlas en help mee!

Sponsoren speuren de Biesbosch af.
Foto: Harvey van Diek

Wulp Broedvogels - Atlas 2013 t/m 2014

Wulp Broedvogels - Atlas 1998 -2000

